

ТВАРИННИЙ СВІТ АМЕРИКИ

Біологічний конкурс, 7-й клас

С. НАЗАРЕНКО,

учитель біології вищої категорії СЗШ № 212, м. Київ

Сценарій конкурсу включає запитання для учнів 7-х класів. Учасники — по 5—7 осіб у двох командах. Для проведення конкурсу необхідні: мапа західної півкулі та таблиці із серії «Тваринний світ материків».

Етапи

1 — вікторина «Різноманітність тварин американського континенту»;

2 — конкурс знанців;

3 — конкурс кросвордистів;

4. Представник крокодилів, що живе в Північній Америці. (*Алігатор.*)

5. Велика отруйна змія, яка видає звуки хвостом. (*Гримуча змія.*)

6. Яскраво забарвлений великий довгохвостий папуга, якого часто утримують в неволі. (*Ара.*)

7. Південноамериканська жаба, яка виношує потомство на спині. (*Піна.*)

1. Ящірка василіск (ящірка Ісу-са) з Південної Америки біжить по воді і не тоне тому, що:

- а) має перетинки між пальцями;
- б) має велику швидкість;
- в) набирає повітря в легені.

2. Орел-гарпія любить снідати мавпами тому, що:

- а) іншої їжі він не вживає;
- б) може вільно літати між гілками та полювати на них;
- в) у джунглях, крім них, ніхто більше не живе.

3. Козодой західного узбережжя США переживає зиму в рідних місцях тому, що:

- а) впадає в слячку;
- б) копає нору;
- в) харчується іншою їжею.

4. Лисоголовий королівський гриф з лісів Центральної та Південної Америки знаходить їжу:

- а) за запахом;
- б) за кольором;
- в) за виглядом.

5. Американський опосум вдає із себе мертвого, коли:

- а) є загроза нападу хижака;
- б) він хоче спати;
- в) виникає сімейна сварка.

6. Мускусна черепаха виділяє запах мускусних залоз тому, що це:

- а) їй подобається;
- б) приваблює здобич;
- в) засіб захисту.

7. Змія боа, що мешкає на південному заході США, згортається у клубок і ховає голову, а кінчик хвоста піднімає та гойдає, щоб:

- а) показати, який він красивий;
- б) краще розпочати линьку з нього;
- в) справжня голова залишилася цілою.

8. Черепаха річок Бразилії — матамата часто має оброслий водоростями панцир тому, що:

- а) тривалий час не рухається під водою;
- б) маскується;
- в) дуже любить рослини.

4 — конкурс рекордів «Най-най-най...»;

5 — конкурс розумників.

I етап

Запитання ставлять для обох команд водночас, враховуючи швидкість та правильність відповідей. Кожна правильна відповідь — 1 бал.

1. Південноамериканська тварина родини Верблюдові, яка не має горба. (*Лама.*)

2. Представник американських грифів. (*Кондор.*)

3. Чорний хижак родини Котячі, що водиться в Південній Америці. (*Пантера.*)

8. Великий бик, який водиться в Північній Америці, близький родич зубра. (*Бізон.*)

9. Здичавілий кінь, що водиться в преріях Америки. (*Мустанг.*)

10. Хижа тварина родини Собачі, яка поширена в степових районах і живиться трупами тварин. (*Койот.*)

II етап

Командам пропонується відповісти на запитання, піднімаючи номерки з цифрами 1, 2, 3, вибираючи правильну, на їх думку, відповідь. При цьому їм зараховується бал.

(Правильні відповіді виділено курсивом.)

9. Лугові собачки, зустрічаючись, цілуються, щоб:

а) висловити свої ніжні почуття;

б) визначити, чи з однієї вони зграї;

в) всі бачили справжні сімейні стосунки.

10. Метелики-монархи летять до гір Мексики:

а) на курорт;

б) на зимівлю;

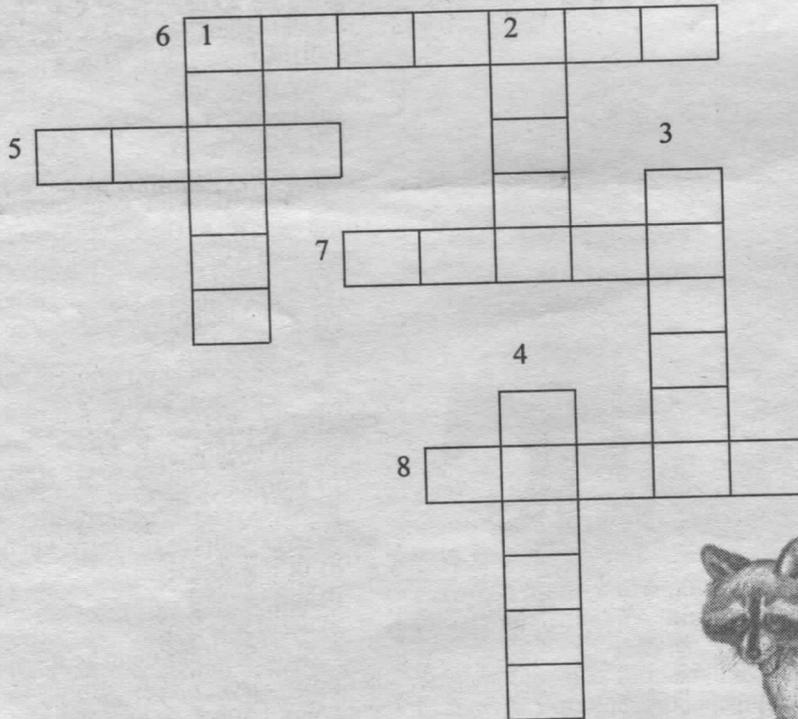
в) у гості.

III етап

Обом командам запропоновано розв'язати кросворд. Оцінюється балами за кількістю визначених тварин. Хто швидше впорається, тому — додаткові три бали.

По вертикалі:

1. Великий кажан Південної Америки з добре розвиненими різцями, харчується кров'ю.

2. Великий птах, який добре бігає і плаває, але не літає.

3. Великий північноамериканський ведмідь, якому поклоняються деякі племена індіанців.

4. Один з видів оленів Північної Америки.

По горизонталі:

5. Гірський лев.

6. Південноамериканський родич верблюда, різновид лами.

7. Велика хижа тварина родини Котячі, поширена в Південній Америці.

8. Непарнокопитна тварина, схожа на свиню.

Відповіді: 1. Вампір. 2. Нанду. 3. Гризлі. 4. Ваніті. 5. Пума. 6. Вікунья. 7. Ягуар. 8. Танір.

IV етап

У грі беруть участь по 1 представнику від команди.

Завдання: назвати тварин, які найбільш відомі серед подібних істот:

1. Велика американська жаба. (Жаба — бик.)

2. Великий південноамериканський жук. (Вусач — титан.)

3. Найменша собачка — мексиканський карликовий тер'єр. (Чигуагуа.)

4. Найбільший у світі гризун. (Канібара.)

9. «Найароматніша» тварина. (Схунс.)

10. Найповільніша тварина, яка тривалий час проводить на дереві. (Лінивець.)

11. Тварина, що має найцінніше хутро. (Шиншила.)

12. Риба — найнебезпечніший хижак Амазонки. (Піранья.)

13. «Найохайніша» тварина. (Єнот-полоскун.)

V етап

Команди по хвилині обдумують відповіді на наступні запитання, які їм дають по черзі. Але якщо одна команда не відповідає, слово надають іншій. За правильну відповідь вони отримують бал.

1. Батьківщина собаки породи водолаз. (Ньюфаундленд.)

2. Птахи Центральної та Південної Америки, які погано літають, схожі на куріпок. (Тинаму.)

3. Тварина, яка загрожувала родючості земель у Венесуелі. (Коза.)

4. Домашній птах ацтеків. (Індик.)

5. Предок морської свинки. (Апереа.)

6. Тварина, яка нині живе в Південній та Центральній Америці. (Буйвіл.)

7. Тварина, яка водилася в Льодовиковий період на півночі США. (Вівцебик.)

Після закінчення 5 етапу журі підраховує бали і нагороджує переможців.

5. Найбільший тропічний павук Південної Америки. (Птахойд.)

6. Найдовша змія, яка водиться в болотах Південної Америки. (Анаконда.)

7. Найменша пташка, яка трапляється на Кубі. (Птах-джміль.)

8. Найбільший у світі метелик, водиться у Бразилії. (Агріпіна.)

Література

1. Акимущин И.И. Мир животных: рассказы о домашних животных. — М.: Мол. гвардия, 1981.

2. Макогон О.Г., Надворний В.Г. Ігри з зоології. — К.: Рад. школа, 1988.

3. Тайны живой природы (пер. с англ. А.М.Голова). — М.: Росмэн, 1996.

